

David Pratt:
DZYAN KÖNYVE
(1998)

<http://davidpratt.info/dzyan.htm>

A szerző engedélyével fordította: Szabari János, 2011.

H.P. Blavatsky az *Isis Unveiled* (1:1) első fejezetét a következő szavakkal kezdi:

Létezik valahol széles e világban egy régi könyv, olyan régi, hogy napjaink antikváriusai a lapjai felett elmerenghetnek a végtelen időről, és még abban sem értenének egyet, hogy milyen természetű anyag az, amire írták. Ez az egyetlen létező eredeti példánya. A legtöbb ősi héber dokumentum, amely az okkult tudással foglalkozik – a *Siphra Dzeniouta* – ebből lett összeállítva, és már abban az időben is az előbbi irodalmi ereklyének tekintették.

Azzal folytatja, hogy leírja a könyvben található egyik illusztrációt, amely Ádámot mutatja, amint kiárad az Isteni Esszenciából.¹

A *Titkos Tanításban* Blavatsky ezt írja:

Ez a nagyon régi könyv az az eredeti munka, amelyből *Kiu-ti* sok kötetét összeállították. De nem csak ezt és a *Siphrah Dzenioutá-t*, hanem még a *Sepher Jetzirah-t* is, amelyet a héber kabbalisták Ábrahám pátriárkájuknak tulajdonítanak(!), a *Shu-King-et*, Kína eredeti Bibliáját, az egyiptomi Thoth-Hermes szent könyveit, a Puránákat Indiában, és a kaldeai *Számok Könyvét*, de magát a *Pentateuch-ot* is, és mindezek egyetlen kis kötetből születtek. A hagyomány azt mondja, hogy *szenzar* nyelven íródott, a titkos papi nyelven, Isteni Lények diktálták a Fény Fiainak Közép-Ázsiában, az 5. faj kezdetének kezdetén.

Egy „*Lam-Rim*” és *Dzyan titkos könyvei* című cikkben, amelyet nem adtak ki életében, Blavatsky azt mondja, hogy a *Dzyan Könyve*, amelyen a *Titkos Tanítás* alapul, a *Kiu-te* egyik kötete:

A *Dzyan Könyve* – a „*Dhyâna*” (misztikus meditáció) szanszkrit szóból – azon *Magyarázatok* első kötete, amelyeket a *Kiu-te* hét titkos fóliánsához fűztek, és nyilvános munkák egy ugyanilyen nevű szószedete. A *Kiu-te* exoterikus célokra és világi emberek használatára szolgáló 35 kötete megtalálható a tibeti Gelugpa-lámák birtokában, bármely kolostor könyvtárában, ahogyan a beavatott tanítók által készített *Magyarázatok* és *Jegyzetek* 14 könyve is.

Szigorúan véve azt a 35 könyvet a *Titkos Tanítás* „népszerűsített változatának” kellene neveznünk, amely tele van mítoszokkal, félrevezetésekkel és hibákkal, másrészt a *Magyarázatok* 14 kötete – fordításaikkal, jegyzeteikkel és az okkult fogalmak terjedelmes szójegyzékével, amiket egyetlen kicsi ősi fóliánsból, a *Book of the Secret Wisdom of the World*-ből fejtettek ki – tartalmazza minden okkult tudomány kivonatát. Úgy tűnik, ezeket titokban, egymástól távol tartják, és a Teshu láma felelős érte Shigatse-ben. A *Kiu-te* könyvei viszonylag modernek, mivel az utolsó évezred folyamán lettek összeállítva, míg a *Magyarázatok* korábbi kötetei a múlt kimondhatatlan messzeségéből származnak.²

G. de Purucker a következő megjegyzéseket fűzi a *Dzyan* könyvéhez:

A *Dzyan* könyve, mint egy fizikailag létező tekercs vagy könyv vagy kézirat – ahogyan H.P.B. mondja – nem túl régi, valószínűleg ezer éves körüli, és egy jól ismert, többé-kevésbé nyilvános tibeti könyvsorozat része, amit még exoterikusan is jól ismernek, és *Kiu-ti*-nek neveznek... A *Dzyan* könyvének lényege azonban, ami egyszerűen a szanszkrit *Dhyâna* kiejtésének tibeti-mongol módja, rendkívül ősi, annyira archaikus, hogy egészen az atlantiszi időkig nyúlik vissza, sőt, még régebbre, ami a tanításokat illeti...

A Dzyan könyvét tibeti nyelven írták, legalább is egy részét vagy a többségét, tele van tűzdelve sok exoterikus anyaggal, de a Dzyan könyvének valóban okkult része az első Kiu-ti kötetek egyike, és főleg kozmogóniával foglalkozik, később pedig – úgy hiszem – kisebb mértékben antropogóniával vagyis az emberiség kezdeteivel.³

Blavatsky azt állítja, hogy a Titkos Tanítás-ban közzétett Dzyan Stanzák modern fordítások, amelyek összevegyítik a szövegeket és a beszúrt magyarázatokat, hogy érthetőbbé tegyék azokat. Beszél a Stanzák tibeti és szenzár változatairól, és azt mondja, hogy az idézetek az eredeti szenzár magyarázatok és jegyzetek kínai, tibeti és szanszkrit fordításaiból származnak.⁴ Azt is elmagyarázza, hogy a szenzár, a történelem előtti korok misztériumnyelve „az a nyelv, amit most SZIMBOLIZMUSNAK hívnak.”⁵ Bemutat egy példát jelek sorozatára „egy ősi kéziratból”, amelyet az Előhang első néhány oldalán ír le, és egy új manvantara hajnalát jelképezi.

A *Bevezetés a Titkos Tanításhoz* részben Blavatsky ezt írja:

Az egyik legnagyobb, és talán a legkomolyabb kifogás az egész munka helyessége és megbízhatósága ellen a bevezető STANZÁK kérdése lesz. Hogyan bizonyíthatók a bennük szereplő állítások?... Dzyan (vagy Dzan) Könyvét filológusaink egyáltalában nem ismerik, vagy legalább is soha nem hallottak róla ezen a néven.

Mindazon információ ellenére, amit Blavatsky közölt, a Kiu-te nyilvános könyveinek tényleges azonosítása titok maradt halála után még 80 évig. Ilyen könyvek létezését megkérdőjelezték, és gyakran elutasították képzeletének szüleményeként. 1975-ben azonban H.J. Spierenburg⁶ a *Kiu-te* könyveit tibeti buddhista tantrákként azonosította – a tibeti cím helyes kiejtése *rGyud-sd*, de a „Kiu-te” is elég jó megközelítés. 1981-ben egy másik teozófus tudós, David Reigle ettől függetlenül ugyanerre a következtetésre jutott a *Kiu-te könyvek* beazonosításával kapcsolatban.⁷ Ezt írja:

Ahogy [Blavatsky] mondja, tényleg megtalálhatók bármely tibeti gelugpa-kolostor könyvtárában, mint ahogyan más szektákéban is (Kargyudpa, Nyingmapa és Sakyapa), és valóban rendkívül okkult munkák, amikre a teljes tibeti buddhista hagyomány úgy tekint, mint Buddha titkos tanításainak megtestesülésére... Csak a fogalom kiejtési módja hiúsította meg azonosításuk korábbi kísérleteit.⁸

A „Kiu-te” (vagy Khiu-te) lebetűzését Horace della Penna kapucinus szerzetes írásaiból vették. Blavatsky idézi a szerzetes rendkívüli módon negatív nézeteit a *Books of Kiu-te*-vel kapcsolatban a *The Secret Books of “Lam-Rim” and Dzyan* című cikkében, amelyeket a „Chohan-láma”, „a Dalai és a Ta-shü-hlumpo láma-rinpócsék titkos könyvtárai archívumának vezetője” megcáfolt egy „Tibetan Teachings” című cikkben, amit Blavatsky kérésére írt, de nem publikáltak H.P.B. haláláig.⁹

A tibeti buddhisták szent kánona két részre oszlik: a Kanjur, amely Buddha szavait tartalmazza, és a Tanjur, amely ezek magyarázatai. Reigle úgy véli, hogy a *Dzyan könyve* lehet a *Mûla* (Gyökér) *Kâlachakra Tantra*, amely *nincs meg*. Feltehetően nem „elveszett”, hanem kivonták a külvilágból, ahogyan más, ezoterikus munkákat is vagy kivontak, vagy átszerkesztettek¹⁰. Adott Blavatsky megjegyzése, hogy a *Dzyan könyve* „a Kiu-te hét titkos föliánsához fűzött magyarázatok első kötete”, fontos dolog, hogy a *Laghu* (átszerkesztett) *Kâlachakra Tantra-t*, amely még mindig elérhető, mindig is a *Kiu-te könyvei* között az *első* helyre tették a Kanjur kiadásokban. A *Kâlachakra Tantra* az egyedüli buddhista tantra, amelynek témája emlékeztet a Titkos Tanítás kozmogenezisére és antropogenezisére. Reigle szerint a „Dzyan” a szanszkrit jñâna (bölcesség) tibeti fonetikus fordítása, a dhyâna (meditáció) eredménye, és „Jñâna” a *Kâlachakra Tantra* ötödik és utolsó részének a címe. Azonban a *Dzyan könyvében* Blavatsky által idézett Stanzák egyikét sem sikerült megtalálni eddig az átszerkesztett *Kâlachakra Tantra*-ban, vagy más buddhista írásokban idézett *Mûla Kâlachakra Tantra*-ból származó versekben.

Blavatsky azt állítja, hogy a Kálachakra az első és legfontosabb munka a Kanjur Gyut (rGyud) fejezetében, a misztikus tudás fejezetében¹¹. A *Kálachakra Tantra*-t úgy tekintik, hogy az Buddha ezoterikus tanításának csúcspontja, és ez az egyedüli Tantra, amelyről azt mondják, hogy közvetlenül Shambhala-ból származik, amit a teozófiai irodalomban az Adeptusok Testvérisége székhelyének tartanak. Továbbá a Panchen (vagy Tashi) Láma a Kálachakra különleges védelmezője, kolostora, Tashi-lhunpo, Shigatse közelében pedig a Kálachakra tanulmányozásának fő központja Tibetben. Blavatsky azt állítja, hogy a *Kiu-te* titkos kötetéért a Tashi Láma felelős, akivel adeptus-tanítói közeli kapcsolatban álltak. Egy Franz Hartmann-nak szóló levélben 1886-ban ezt írja:

A Himaláján túl van a különböző nemzetiségű Adeptusok egyik központja, a Teschu Láma pedig ismeri őket, és együtt működnek, néhányuk vele él, mégis valódi természetükben ismeretlenek maradnak még az átlag lámák számára is... Az én K.H. Mesterem és sokan mások, akiket személyesen ismerek, ott vannak, jönnek-mennek...¹²

A *Csend hangja* előszavában Blavatsky azt állítja, hogy ez a munka az *Aranyszabályok* könyve kivonatának fordítása, amely ugyanannak a sorozatnak a része, mint a *Dzyan könyve*. A *Csend hangjában* elhangzik a kérdés: „Idő forgásával jögi akarsz lenni?” – az „idő forgása” vagy az „idő kereke” a kálachakra szó szerinti fordítása. A *Csend hangja* annak kijelentésével folytatódik, hogy ilyen jógivá váláshoz az embernek nem szabad gögös elzárkózásba vonulnia, hanem az emberiség együttérző szolgálatának útját kell követnie.

Vess barátságos cselekedeteket, és aratni fogod gyümölcseiket. Egy könyörületes tett elmulasztásából halálos bűncselekedet válik... Tartózkodni akarsz a cselekvéstől? Szabadságát Lelked nem így módon nyeri el. Nirvána eléréséhez az Én ismeretét kell megszerezned, az Én ismerete pedig a szerető cselekedetek gyermeke.

1927-ben Alice Leighton Cleather és Basil Crump kiadták *A Csend hangja* utánnomását a pekingi Chinese Buddhist Research Society támogatásával. Szerkesztői előszavukban kijelentik, hogy a munkára a (kilencedik) Panchen Láma kérésére vállalkoztak, „mivel ez a *Mahayána Szív Tanának* és benne az emberiségért való önfeláldozás nemes eszméjének egyedüli angol nyelvű valódi ismertetése”. A Panchen Láma egy rövid üzenettel járult hozzá a munkához. David Reigle azt mondja, hogy a kilencedik Panchen Láma (1883-1937) idejében úgy látszott, a Kálachakra-tanításokban egy új növekedési szakasz kezdődik. Kiterjedt utazásai során új Kálachakra-iskolákat alapított tibeti és mongóliai kolostorokban.

Amikor Pekingben, Kínában élt, megajándékozta *A Csend hangja* szerkesztőit egy kis Kálachakra-értekezéssel, néhány évvel később pedig, 1932-ben Kálachakra-beavatásban részesített egy óriási tömeget. Ezek a nagy nyilvános beavatások azt jelentették, hogy a jelöltek képesítették a *Kálachakra Tantra* tanulmányozásának és gyakorlásának elkezdésére, vagy – a jelenlegi Dalai Láma szerint – legalább karmikus kapcsolatba hozták őket a Kálachakra-tanításokkal.¹³

A Dalai Láma Kálachakra-beavatást végzett Madison-ban, Wisconsin államban 1981. júliusában, ez volt az első alkalom, hogy ilyen esemény nyugaton történt.

Reigle reméli, hogy a *Dzyan* könyvének szanszkrit vagy tibeti kézírata a nem túl távoli jövőben közkinccsé fog válni, mivel ennek óriási hatása lenne a tudományos világra, és aláásná annak szkepticizmusát a teozófia irányába.¹⁴ Bizonyosak lehetünk abban, hogy a *Dzyan* könyvét közzé fogják tenni, amint eljön az ideje, mert a Mesterek „pontosan tudják, milyen tudásra van az emberiségnek a legnagyobb szüksége fejlődése adott állapotában”.¹⁵

Hivatkozások:

1. Lásd: *The Mahatma Letters to A.P. Sinnett*, TUP, 2nd ed., 1975, p. 45; H.P. Blavatsky, *The Secret Doctrine*, TUP, 1977 (1888), 1:xliv.
2. *H.P. Blavatsky Collected Writings*, TPH, 1950-91, 14:422.
3. G. de Purucker, *Studies in Occult Philosophy*, TUP, 1973, pp. 452-4.

4. *The Secret Doctrine*, 1:22-3.
5. Ugyanott, 1:309. Lásd még: *Studies in Occult Philosophy*, pp. 442-3; John Algeo, *Senzar: The mystery of the mystery language*, Theosophical History Centre, 1988.
6. H.J. Spierenburg, *The Buddhism of H.P. Blavatsky*, PLP, 1991, pp. 135-50.
7. David Reigle, *The Books of Kiu-te or The Tibetan Buddhist Tantras: a preliminary analysis*, Wizards Bookshelf, 1983; David Reigle & Nancy Reigle, *Blavatsky's Secret Books: twenty years' research*, Wizards Bookshelf, 1999. Lásd még: Robert Hütwohl, 'The Practical Vision of Sri Kâlacakra', *The High Country Theosophist*, April 1997, pp. 9-19, Dec. 1997, p. 13.
8. Reigle, *The Books of Kiu-te*, p. 1.
9. *Blavatsky Collected Writings*, 6:94-112. Lásd még: Jean Overton Fuller, *Blavatsky and Her Teachers*, East-West Publications, 1988, pp. 111-2.
10. Lásd: *The Secret Doctrine*, 1:xxiii-xxxv, 68, 269-72.
11. *Blavatsky Collected Writings*, 14:402; *The Secret Doctrine*, 1:52fn.
12. Charles J. Ryan, *H.P. Blavatsky and the Theosophical Movement*, TUP, 2nd ed., 1975, p. 85. See also: *Blavatsky Collected Writings*, 14:425; *Theosophical Glossary* (1892), Theos. Co., 1973, p. 305.
13. Reigle, *The Books of Kiu-te*, p. 37.
14. *The High Country Theosophist*, Feb. 1995, pp. 29-32, Dec. 1995, pp. 246-9.
15. *Blavatsky Collected Writings*, 6:265.
